

MEMORIAL
General Marii Wittek

A. Rajewska zmi. b. 2002
A. Rajewska opr. VII 2015

L4P

ŻUKOWSKA Petronela
zam. Zygodio

3117/1512

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

311/1684

LCP

ŁUKOWSKA Petronela

zam. Lygadić

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 -- relacja właściwa ✓ K. 3. s. 1-5

I/2 -- dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora K. 2. s. 2

I/3 -- inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 -- dot. rodziny relatora —

III/2 -- dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 -- dot. ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 -- dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 -- inne... —

IV. Korespondencja —

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie —

I/1 Relacja

Relacja Petroneli Zygać z d. Żukowska sporządzona własnoręcznie
opisano (według punktów schematu relacji Kobiety-żołnierzy w II i AKP), podpisana
Pustów Wilezkańska, dn. 14 II 2002r. rękopis oryg. k. 3. s. 1-5

SCHĚMATĚ RELACIJE O HOJENNEJ SŁUŽBE KOBIEC -
ŻOKNIERZY M I i II ARMII HOJSKA POLSKIEGO
M LATAMI 1938 - 1945

JK/1
T.3117

I DANE OSOBOWE

1. Zygmunt Petronela z domu Żukowska
stan cywilny żmianiem 25.05.1947
2. 9.05.1927 Kudranka gm. Ludmipol
powiat Kostopol
3. Piotr, Zofia z domu Żukowska. Rodzice byli
rolnikami, a tata dodatkowo służyłsem
w Pułku Miłkowskim
ul.
55-012 Kobielec

II DANE SZKOLNICTWA

1. Szkoła Podstawowa w Kudrance ukończona
w 1938
2. Kudranka gm. Ludmipol powiat Kostopol
3. Pięta na roli
4. Nie należałam.

III UDZIAŁ W KAMPANII NAJĘSNIOWEJ 1938 ROKU

Nie brałam udziału

IV DANE Z OKRESU LAT 1938 - 1945

Urodziłam się 9 marca 1927 roku w Kudrance
gm. Ludmipol powiat Kostopol (dzisiejsza Ukraina).
Dorastając ciężko pracuję. Od młodszych lat
pomagałam rodzicom w pracach na gospodarstwie.
Z chwilą wybuchu II wojny światowej, moje życie

D/1/2

stało się koszmarem. Cała wieś, w której mieszkaliśmy
była napadana przez bandy ukraińskie, które
gwałtowały, mordowały i dokonywały gwałtów na okolicznej
ludności. W 1943 roku w sierpniu uciekliam przez
nim: wraz z rodzicami i braćmi do polskiej i rosyjskiej
partyzantki w Starej Hutce. Nie mieliśmy nic
do jedzenia. Było bardzo ciężko. Zimą przetrzymaliśmy
W kwietniu 1944 roku trafiliśmy do cioci. W jednym
pomieszczeniu było nas 11 osób. Wybuchła
epidemia tyfusu. Pomysł mój: leżać na klepisku
na upoitych formach, od czasu do czasu podawać
mi sok z malin. Moje ciało oblepiłoby było
kuzami.

5 czerwca 1944 roku dostaliśmy kartę powołania
do wojska. Nie zgłosiłam się do służby, że
zabiorę mnie na roboty do ZSRK. Następnego
dnia o godz. 3⁰⁰ w asyście polskiego sołtysa
przyjeżdżają czterech rosyjskich żołnierzy z automa-
tami i zabrali mnie wraz z innymi dziewczętami
na Starych Hutach. Z tamtego na Moczulankę
i do polskiego. Zamieszono nas do Rynna.
Byliśmy tam trzy tygodnie. Pojawił się
kapitan i porucznik w polskich mundurach.
Powiedzieli nam, że przewiez nas do Zytomierza.
Tak też było. W Zytomierzu zostałam umunduro-
wana i ucielono mnie do I Armii Polskiej
Polskiej. Razem ze mną przyjeżdżałam
700 innych dziewcząt. Po trzech tygodniach

dostaliśmy przydzieli do 4 batalii Polowej.
 Z Żydomi i je z frontem przewieziono nas
 do Kiwerc, niedaleko Łucka. Spaliśmy
 pod namiotami na gałęziach. Jednostka,
 w której się znalazłam liczyła 150 osób.
 Przewieziono nas do Lublina, skąd do dzisiaj
 mam przed oczyma widok palących się ciała
 ludzkich na Majdanku. Z Lublina trafiliśmy
 do Młgdza, niedaleko Otwocka i Pragi.
 Przez ten cały czas musiałam przeć brudny
 bielizny. Norma wynosiła 120 sztuk przez 8 godzin.
 W zimnej wodzie, bez mydła, na rżniętych pralkach.
 Dłonie miałam ciągle pęknięte i pokrwawione.
 Spanie było w zimnych pokojach, bez kocy.
 Obiad na 150 osób składał się z mizerka
 kartofli, piatku suszonych i jednej konserwy.
 Ze względu na te warunki zaczęliśmy chorować
 na zapalenie płuca. Pić dawałt zabrano i już
 do nas nie miały.
 Z Młgdza wyruszyliśmy w pełnym rynsztunku.
 Szliśmy sznurkami, nie wolno było nam piąć
 a pani porucznik mówiła, że musimy śpiewać.
 Przeszliśmy myślową Karstang, które się
 jeszcze paliła. Odpocynek mieliśmy w Socha-
 czenie. Następnego dnia weszliśmy z frontem.
 Ciągłe praliśmy brudny bielizny żołnierski.
 Dowiedzia pomiędzy, że trzeba pukać krent
 i pokonać wroga. Nie patyli na nasze zbolacie

i pokrawiane isce, nie go to nie obchodziło.
8 maja 1945 rok. Berlin okrzony. Byliśmy
15 km od Berlina. Nadlecieło 12 niemieckich
samolotów i zabiło 2 Polnisz Polowg. Nasza
czwarta oczałte dżiki temu, że była dobre
zamaskowana.

8 maja 1945 roku zakończyła się wojna.
Zabrano nas do Kosczyzna Musiałymy
jeszcze wyprac 2000 sztuk pieluchy. Wtedy miałem
50 sztuk mokiej pieluchy i pasaru do koryta
i nie zdążyłem jej wyprac. Pożyczyłem silny
ból ziędtkę. Dowiedza nie chciai niczyc,
ze jestem chora i dai rozkaz żołnierzowi aby
poł droniy zaprowadzić mnie do szpitala polo-
wego. Tam lekarzem był kapitan, który powieścił
ze lekam nie ma i dai na pismie odpowiedzi
do dowodcy, zebym przszłi nie piszczenia,
tylko lezacia. Do opieki nadą mny ugnaczył
Bartkiewicz Boleslawg. Pagnosila mi jesic ipic.

- 8. Dn. 6-06-1944 ucielona do 4 Prewni
Polowej - staclec
- 5-09-1945 u demobilizowana
- 19-08-1954 udniona na podstawie zaugobienia
MON Nr. 0250 / MON 2 dn. 21.06.1954
- 9 Medal za udział u walkach o Berlin

V. Zycorny pomocny.

1. Place u gospodarstwie rolnym.

2. Z chciły przesiedlenie z sąsiedztwa się problemem.

17/5

Byłam zachowana. Miał tak samo jak ja
był żołnierzem Wojska Polskiego. Z przykrością
otrzymałszy zaniedbany dom. Między innymi
nie było. Kształtując możliwości dorabiać
się od porętek.

3. Emerytura. | I grupa inwalidztwa |

4. Choroby na serce, zupodnienie ręk, stawów,
obniżenie żołądka

5. Sanatorium

6. Nie.

7. Posiadacz czwórki dzieci. Z małego rodzeństwa
(6 dzieci) żyje dwóch.

Mi żegnaniu przesłałam z dołączeniem, na których jestem
znaną strażkami. Imiona i nazwiska swoich
koleżanek już nie pamiętam. Dotychczas również
ZAŚWIADCZENIE WOJSKOWE o zwolnieniu od obowiązkowej
służby wojskowej nr. 314435 seria D oraz
LEGITYMACYJĘ, MON o nadaniu medalu za udział
w walkach o Berlin.

Z poważaniem Petronela Zygadło

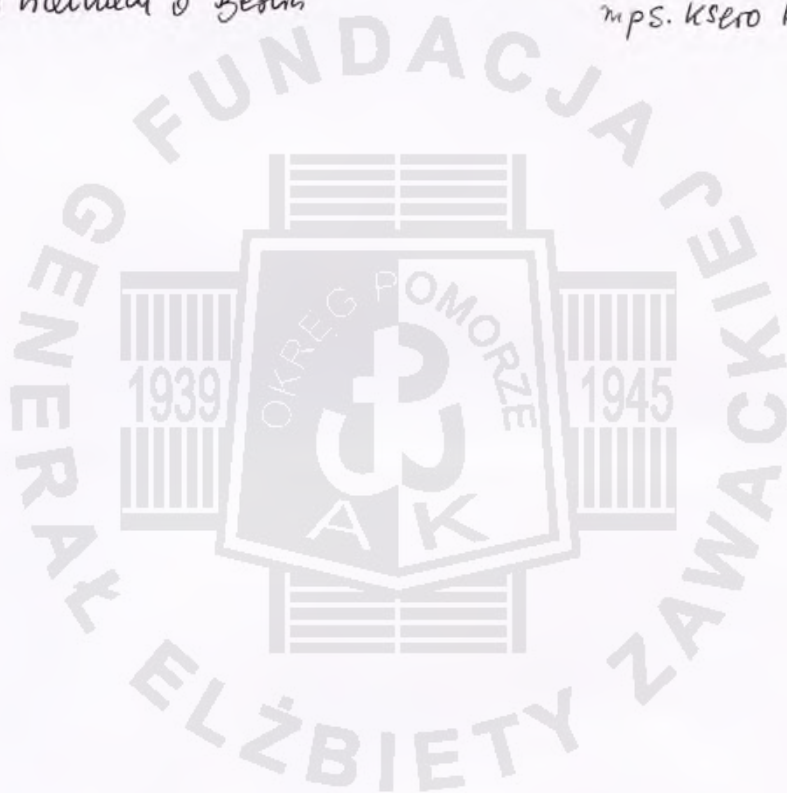
Pustków Miłkowska 14-02-2002

Broń Złoty.

I/2 Dokumenty

1. Zaświadczenie wydane przez WKR Wroclaw-Powiat, szer. Zygodło Petroneli wcielonej do kościoła 4 Pralni Polskiej dn. 6 vi 1944, zdemob. 5 x 1945r., zwolnionej na podst. zarządzenia MOIV Nr. 0250/1404 z dnia 21 vi 1954r.
rękopis. ksero K.1. S.1
2. Legitymacja Nr. 55569, W-va 5 v 1970, MOIV. na podst. art.1. ust 3 z dnia 21 vii 1966r. nadaje Zygodło Petroneli Medal za udział w Walkach o Berlin
rps. ksero K.1. S.2

1/2/7

Niniejsze zaświadczenie wydane przez

H. A. R. Wroclaw-Powiat

Ogólną Komisję Rejestracyjną lub Komisję Poborową R. K. U.

poborowy rezerwista **Szaregorniec**

Zygaczo Petibnola

Leś. Siota

urodzony **9** / **III** 19**24** r. w

Huchanek

Koropol.

zamieszkały w **Puszkon**

Bobolna Wpysan

Wroclaw-Powiat

województwie

Na skutek wyłączenia, wydanego

dnia **1** / **194** r.

przez **Ogólną Komisję Rejestracyjną lub Poborową R. K. U.**

(miejscowość)

został uznany za niezdatnego do służby

wojskowej na podstawie przepisów

§**1** / **SS** / **1** jest

skreślony z ewidencji wojskowej.

Pięczęć

(miejscowość)

(powiat - województwo)

(miejscowość)

(powiat)

(województwo)

Krótki przebieg służby wojskowej:

1. 06. 1944 r.

Wcielono do 4. Pułk

Pobony - Strzelce

5. 09. 1945 r. 100 mobil.

19. 01. 1951 r. 100 mobilna

na podstawa 100.

120. 01. 1950 / 100.

1. 06. 1951 r.

Komendant, W. K. R.

(miejscowość)

(powiat)

(województwo)

GENERAL

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

LEGITYMACJA N. 55569

Warszawa, dnia 5 maja 1970 r.

Przedstawiciel
MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy z dnia
21 kwietnia 1966 r.

rodzaj

Ob. ZYGADLIO Petronela

o. Piotra

MEDAL ZA UDZIAŁ W WALKACH O BERLIN

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

5

1/2/2

nr. 317/USK

LUP

LUKOWSKA Petronela

zam. Lygadio

1939 wypisy ze źródeł 1945
niezmiarkowane karty informacyjne

i

J. 3117/USK

LUP

ŻUKOWSKA Petronela

zam. Lypadzio (1947r)

Urod. w 1929r. - Kostopok. Z chmielą ukraińską wojny jej życie stało się koszmarem. Ciała miś w której wesołość była napełniona przez bandy ukraińskie. W 1943r. uciekła do partyzantki. W 1944r. w Żytomierzu została wcielona do I Armii WP. Przydzielona do 4 Pułku Polonii. Z Kijowa jednostka (150 osób) przeniesiona do Lublina. W trzech nocy przebiegła przez białą bielizną (120 sztuk - 8900z.) z frontem prądu do W-ty. Dozła pod Berlin, tam samoloty niemieckie rozbiły Pułk Polonii.

14. 10. 2015

zob. Rel. J. 3117/USK

ZUKOWSKA PETRONELA

